

Warto było.

Niezależne Zrzeszenie Studentów
AWF Poznań filia w Gorzowie Wlkp.
1980/1981

Wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej
Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie.

Patronat medialny:

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych przez Prezydenta RP prof. Lecha Kaczyńskiego z okazji 30 lecia NZS, Pałac Prezydencki, **19 marca 2010 r.**
Od prawej strony stoją:
Mirosław Sobolewski; Jacek Dzudzewicz; Wiesław Suchogórski; **Andrzej Bieleń**;
Andrzej Wiatrowski; Sławomir Śmieliński.
(fot. Anna Dzudzewicz, zbiory Anny i Jacka Dzudzewicz)

Odznaczenia państwowe wręczone 19 marca 2010 roku.

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski

1. Andrzej Bieleń
2. Mirosław Sobolewski
3. Wiesław Suchogórski

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski

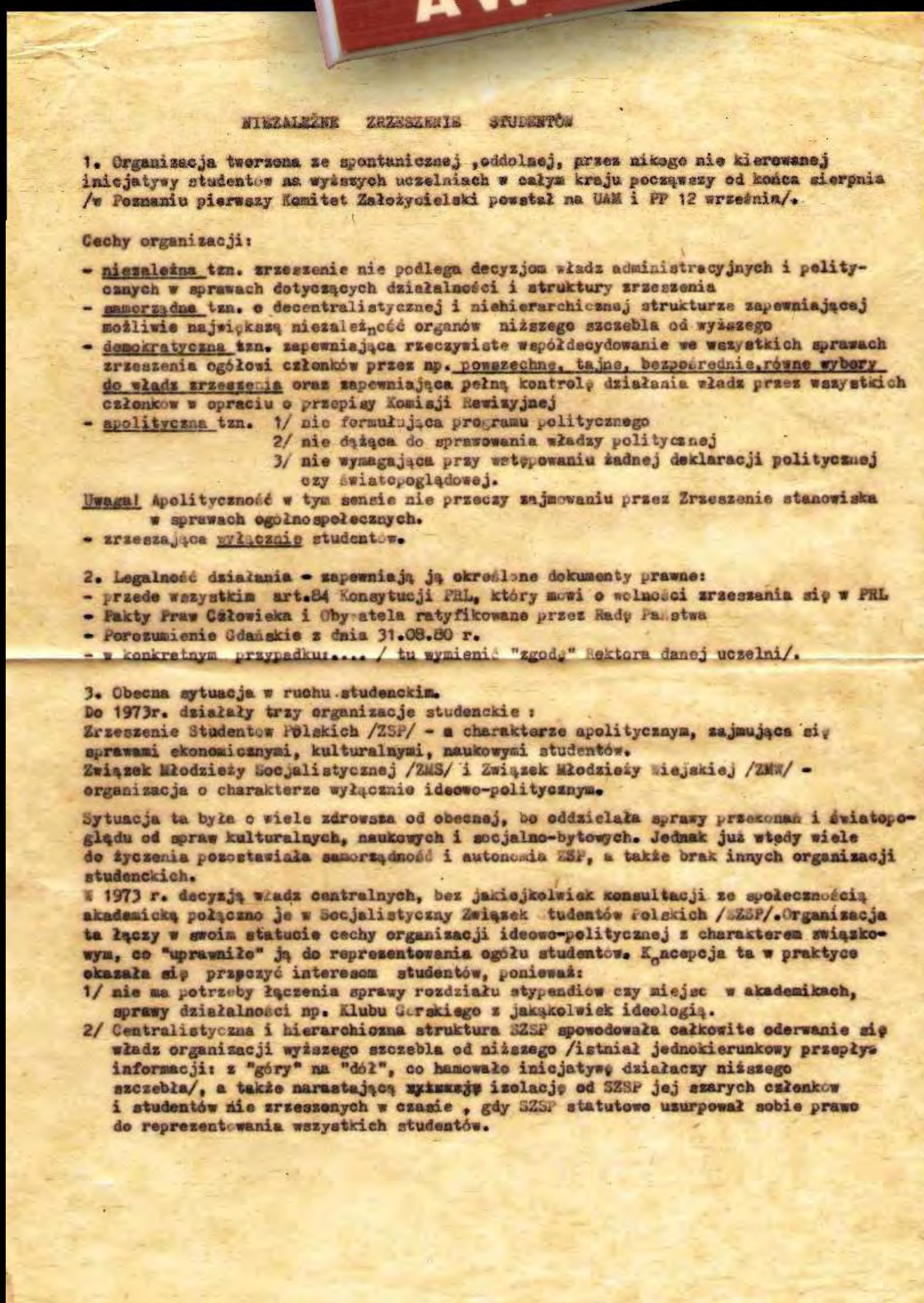
1. Jacek Dzudzewicz
2. Sławomir Śmieliński
3. Andrzej Wiatrowski

**Niezależne
Zrzeszenie
Studentów**

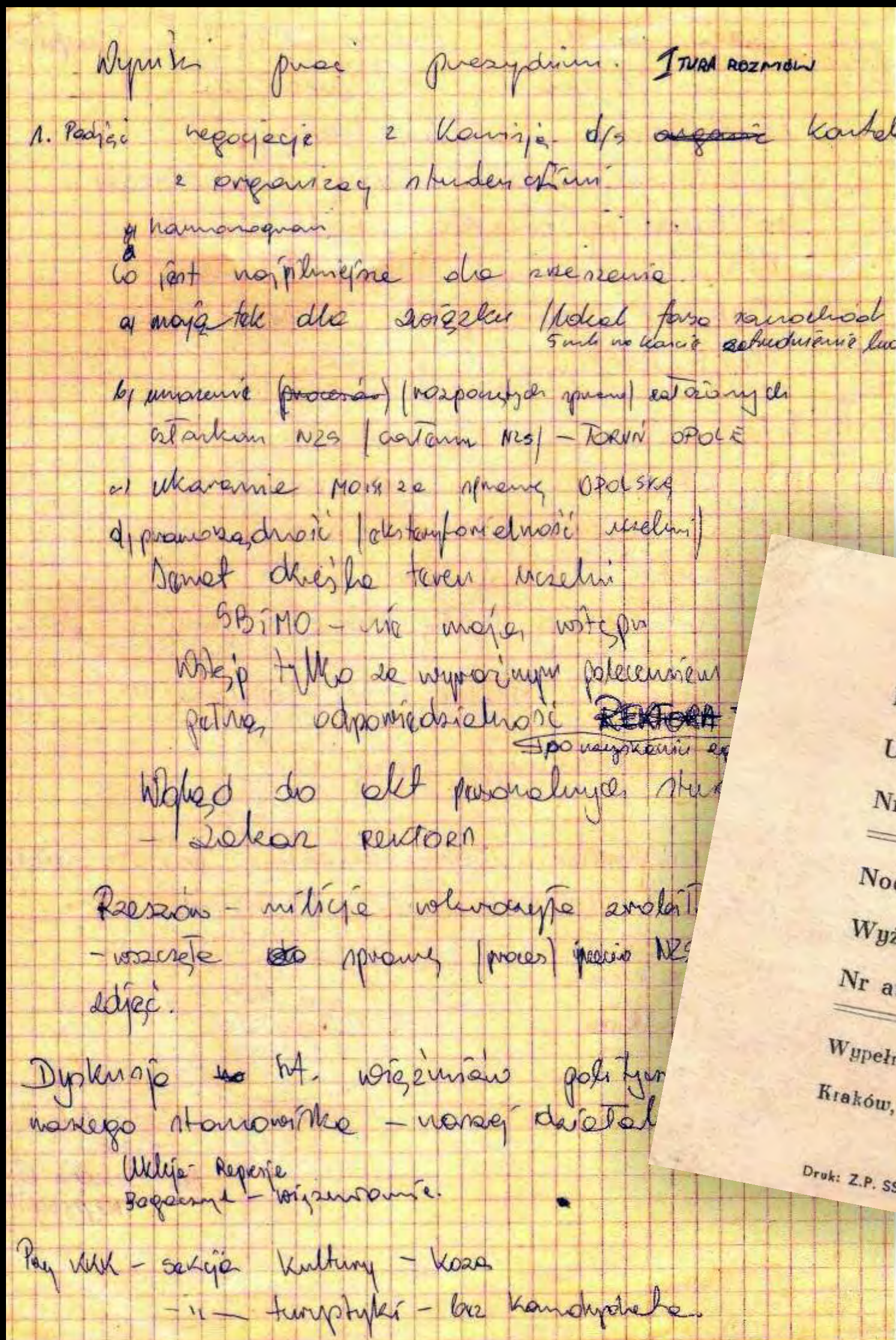
AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

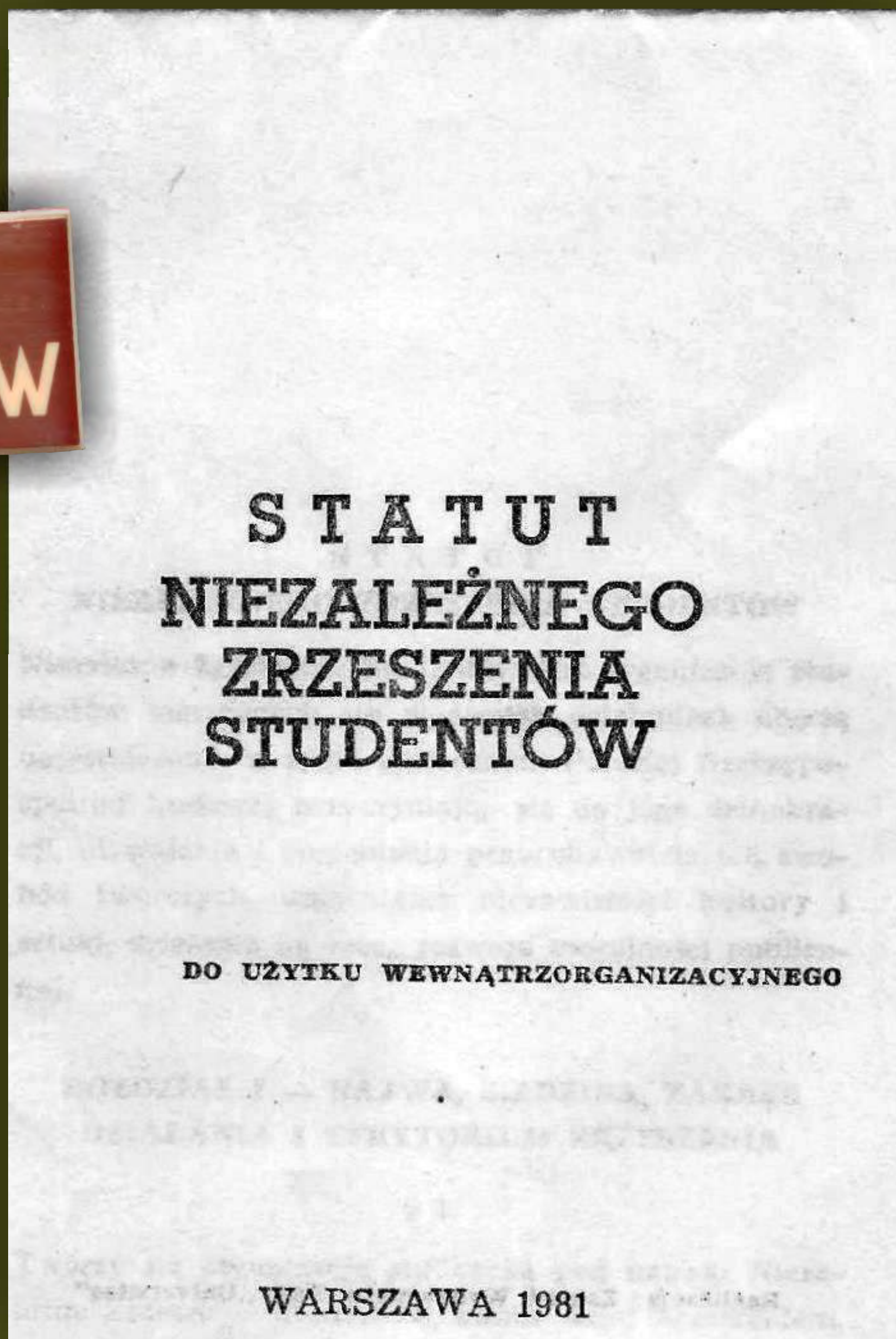

Ogólnopolska Instrukcja organizacyjna NZS (ze zbiorów Anny Marczyk)

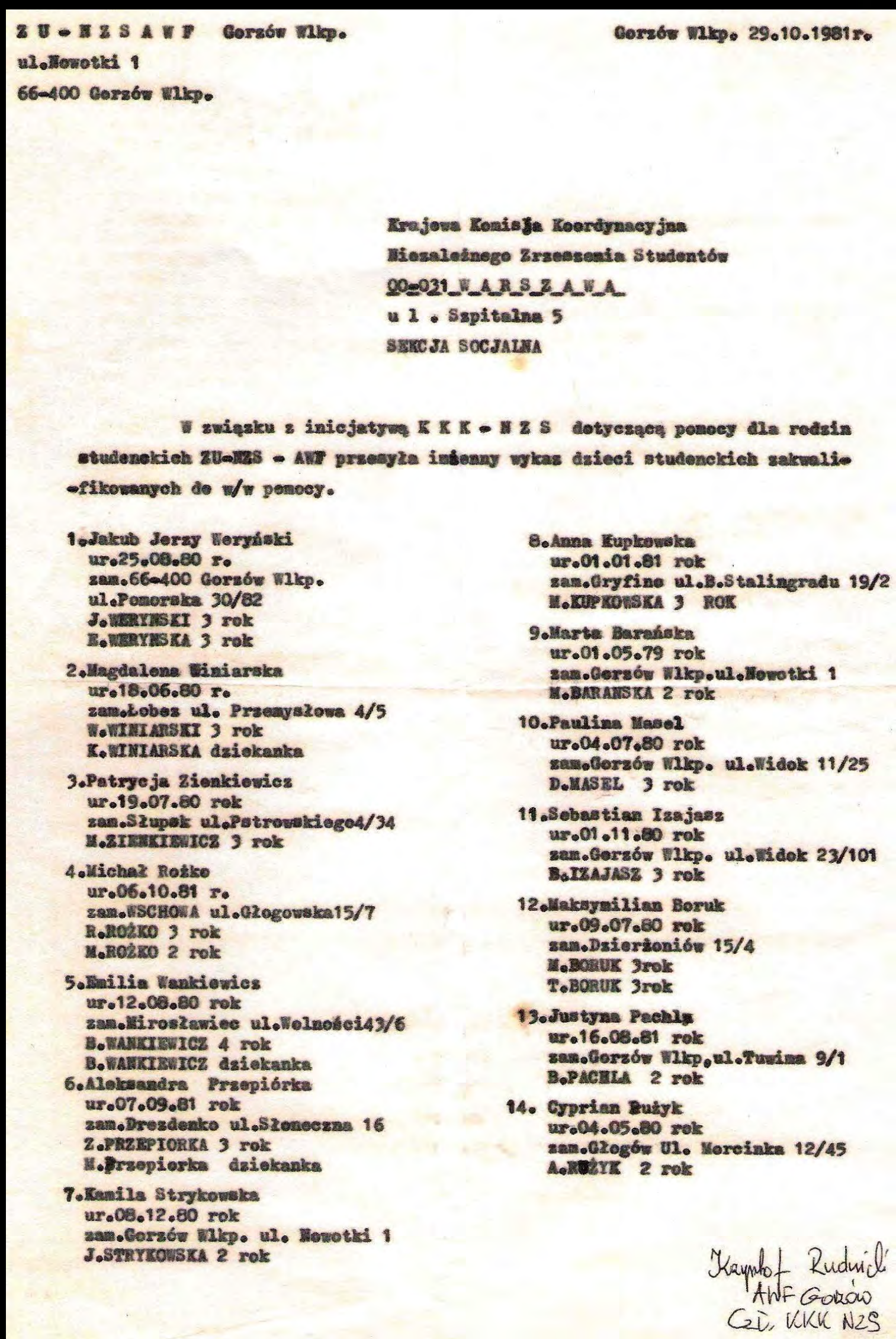

Notatki z posiedzeń i mandat delegata KKK NZS – sekcja socjalna. I Ogólnopolski Zjazd NZS – Kraków 3.04.1981r. (ze zbiorów Krzysztofa Rudnickiego)

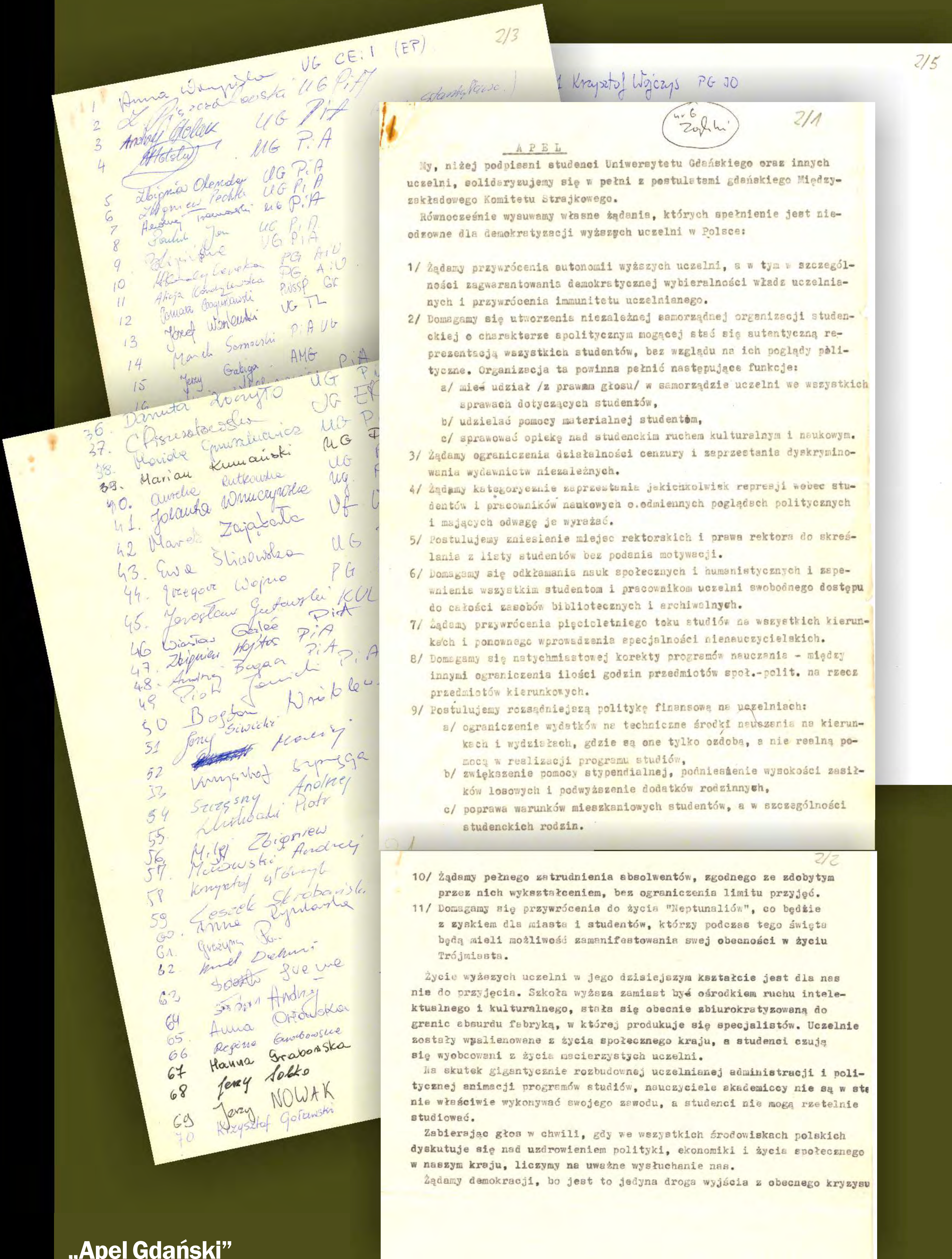
Już w czasie sierpniowego strajku w Stoczni Gdańskiej, studenci Uniwersytetu Gdańskiego 27 sierpnia ogłosili apel, żądając m. in. utworzenia niezależnej od władz organizacji studenckiej. W kilka dni później, 2 września, powstał pierwszy w kraju Tymczasowy Komitet Założycielski Niezależnego Zrzeszenia Studentów Polskich Uniwersytetu Gdańskiego. W połowie października odbył się w Warszawie Zjazd Delegatów Komitetów Założycielskich, wtedy jeszcze Niezależnych Organizacji Studenckich. Przyjęto na nim nazwę, która obowiązuje do dzisiaj – Niezależne Zrzeszenie Studentów (NZS). Przygotowano statut, który wraz z wnioskiem o rejestrację organizacji trafił do sądu. Sąd wniosek oddalił!

Statut Niezależnego Zrzeszenia Studentów 1981 (ze zbiorów Krzysztofa Rudnickiego)

Komunikat KKK NZS z 29.10.1981r.
(ze zbiorów Krzysztofa Rudnickiego)

„Apel Gdański”
(Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

Niezależne
Zrzeszenie
Studentów

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

-4-
Chciałbym wyrazić jeszcze jedną sprawę
swoją działalność opieramy na członkach
i nie (jak już wspomnieliśmy) o różnym imie-
niach, różnych przekonaaniach ideowych i poli-
tycznych. Dlatego też chcemy żeby naszymi
członkami byli także członkowie SZSP.
Na wielu uczelniach w Polsce Mieralne
działanie studentów zamknięto drzwi przed człon-
kami SZSP co spowodowało niepotrzebne
walkę między tymi organizacjami i stworzyło
nieodpowiedni klimat do jakiegokolwiek pracy.
Na pewno nikomu z nas nie zależy na takiej
sytuacji.
Na zakończenie chciałbym podkreślić
przez nas i dziesięć lat działalności
Tale zaangażowanie nie ma tutaj mowy
o żadnym programie bo takiego jeszcze nie
posiadamy. Struktura organizacyjna i program
działania zostanie ustalony i zaakceptowany
wspólnie. Czy ta organizacja będzie spełniała

swoje cele i postulowane w niej zadanie
zależy tylko i wyłącznie od nas.
Tymczasowy Komitet
Założycielski NZS
Filia AWF w Gorzowie Wlkp.
Janusz Dreczka
Ryszard Franczuk
Wojciech Ziemiński

Notatki odręczne z tworzenia gorzowskiego NZS-u przy Akademii Wychowania Fizycznego.
(ze zbiorów Janusza Dreczki)

Ryszard Franczuk (od lewej) i Janusz Dreczka, zainicjowali gorzowski NZS. (ze zbiorów Janusza Dreczki)

NIEZALEŻNE ZRZESZENIE STUDENTÓW
ZARZĄD UCZELNIANY
AWF Poznań-Filia w Gorzowie Wlkp.
66-400 Gorzów Wlkp.
ul. Nowotki nr 1

Powstanie NZS było wyrazem protestu, sprzeciwu środowiska studenckiego wobec PRL-u. Wspólnie z działaczami NSZZ „Solidarność”, członkowie NZS próbowali zmieniać autorytarną, komunistyczną rzeczywistość. Skończyło się to stanem wojennym, internowaniem, działalnością w podziemiu, aresztowaniami, więzieniami a z czasem reaktywowaniem jawnej działalności w większości uczelni. Pierwszymi, którzy postanowił założyć NZS na terenie AWF w Gorzowie Wlkp. byli m.in. Janusz Dreczka i Ryszard Franczuk.

Pierwszym przewodniczącym (na rok akademicki 1980/1981) został student IV roku – Wojciech Ziemiński.

W AWF powstał Tymczasowy Komitet Założycielski Niezależnego Zrzeszenia Studentów

W minionym tygodniu w gorzowskiej filii AWF, na zebraniu studentów powołany został Tymczasowy Komitet Założycielski Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Swoją akces do zrzeszenia zgłosiło do tej uczelni, natomiast 150 osób zadeklarowało swoje poparcie dla NZS.

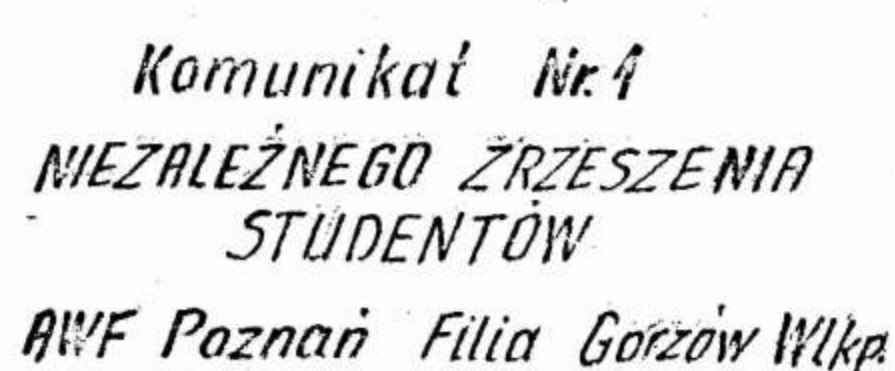
Tymczasowy Komitet Założycielski NZS podjął już działalność. W kręgu jego zainteresowań znalazły się głównie sprawy socjalno-bytowe i kulturalne studentów. Dążyć będzie m. in. do zwiększenia uprawnień Rady Mieszkaniowej

Domu Studenta, polepszenia warunków życia i nauki w akademiku, przeprowadzać kontrolę legalności zaświadczeń o zarobkach rodziców. Członkowie NZS zaktywizują też działalność, istniejącego już na uczelni Dyskusyjnego Klubu Filmowego.

Tymczasowy Komitet Założycielski NZS AWF w Gorzowie korzysta z pomieszczeń studia nagrań w DS. Władze uczelni stworzyły też możliwość korzystania z maszyny do pisania i kserografu oraz udostępniły gablotę ogłoszeń.

GL nr 258 28.11.1980 (Zmij.)

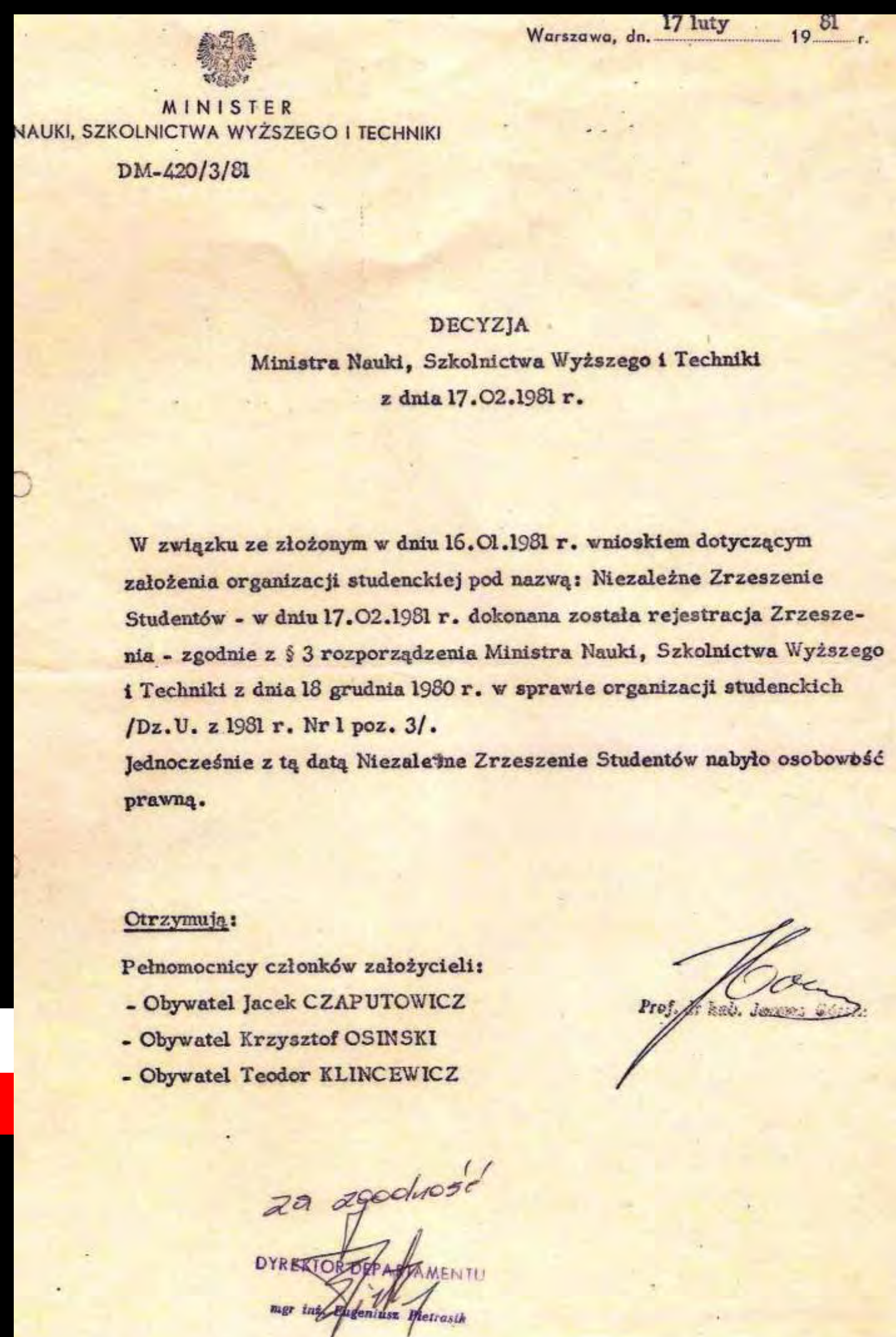
Notatka prasowa o powstaniu NZS-u na gorzowskiej uczelni. „Gazeta Lubuska” 28.11.1980 r.
(ze zbiorów Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp.)

TKZ NZS AWF Gorzów Wlkp.

**Komunikat z wyborów do władz NZS AWF
Gorzów Wlkp. z 26.01.01981 r.
(ze zbiorów Archiwum Państwowego
w Gorzowie Wlkp.)**

Niezależne Zrzeszenie Studentów AWF Poznań filia w Gorzowie Wlkp.

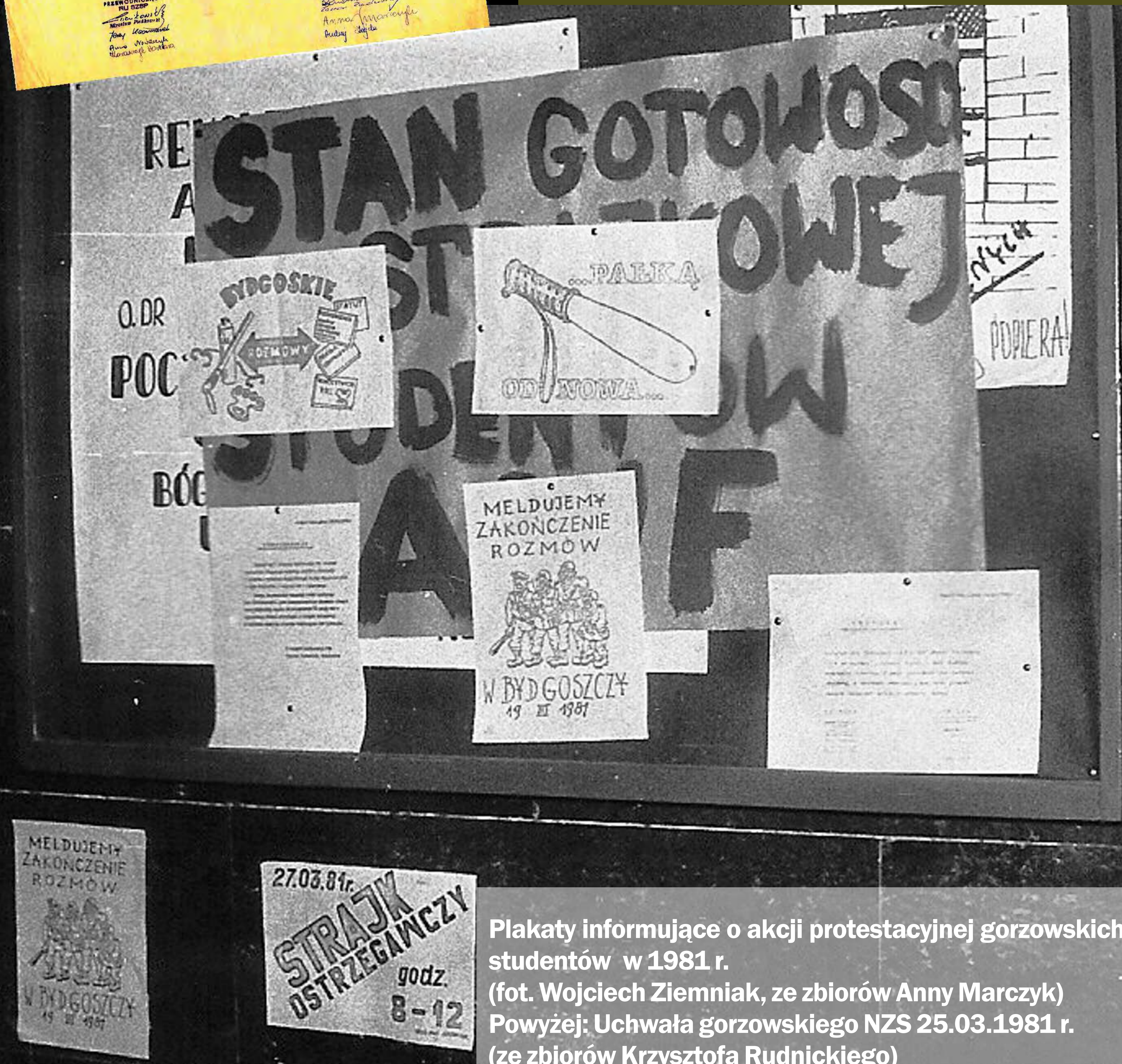
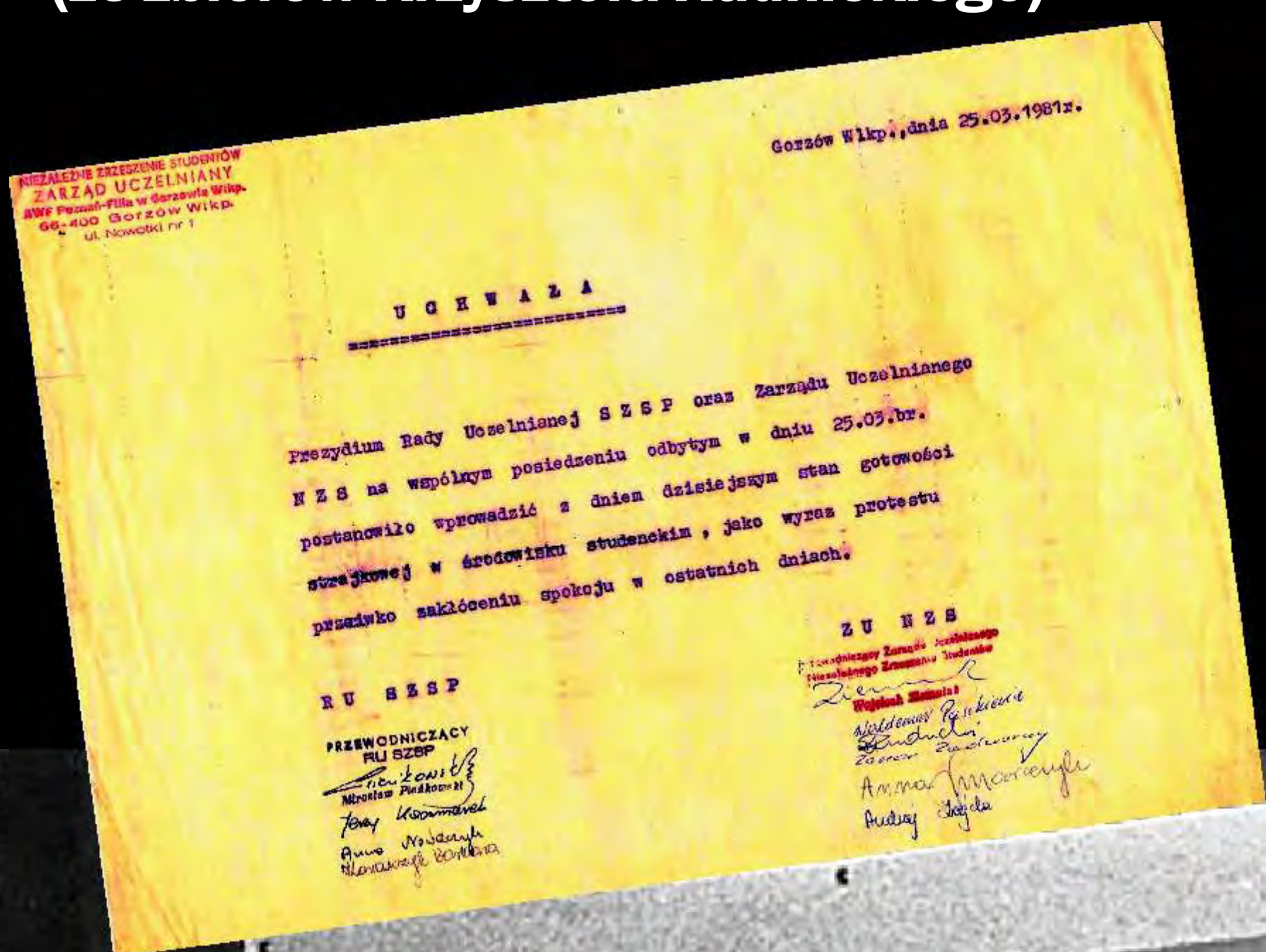

Decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 17.02.1981 r. w sprawie rejestracji NZS.
(ze zbiorów Krzysztofa Rudnickiego)

NZS

Gorzowski NZS od samego początku ściśle współpracował z ogólnopolskimi strukturami Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Również przeprowadzony został strajk ostrzegawczy na AWF filia w Gorzowie. Ogłoszony by zmusić władzę do rejestracji.

Kolejną akcją strajkową zorganizowano w marcu 1981 r. Strajk ten był związany z brutalną akcją Milicji Obywatelskiej w Bydgoszczy, pobiciem Jana Rulewskiego oraz działaczy bydgoskiej „Solidarności”.

Plakaty informujące o akcji protestacyjnej gorzowskich studentów w 1981 r.
(fot. Wojciech Ziemniak, ze zbiorów Anny Marczyk)
Powyżej: Uchwała gorzowskiego NZS 25.03.1981 r.
(ze zbiorów Krzysztofa Rudnickiego)

1. Regulamin obowiązuje
2. Wszyscy studenci podlegają podlegają
3. Osoby nie... na terenie... za ich zachow... je przyjmują
4. Wstęp na t... Karty Miesz... po pozostawie
5. Mieszkańcy... mieszkańca... osoby odwie
6. Kategorie... alkoholu i... wskazujący
7. Studenci n...

Opaska strajkowa. (ze zbiorów Anny Marczyk)

Wiec informacyjny podczas pogotowia strajkowego w związku z żądaniem rejestracji NZS – u 1980r. Tyłem siedzi Danuta Bartela. Od prawej strony siedzą: Wiesław Suchogórski; Anna Marczyk; Bożena Szumska. Stoją od prawej strony : NN; Waldemar Paszkiewicz. (fot. Wojciech Ziemiak, ze zbiorów Anny Marczyk)

Pogotowie strajkowe w związku z nie zarejestrowaniem NZS-u 1980 r. Od prawej strony siedzą: Halinka Porzucek–Orysiak i Anna Marczyk. (fot. Wojciech Ziemiak, ze zbiorów Anny Marczyk)

**Niezależne
Zrzeszenie
Studentów**

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

I Ogólnopolska Konferencja NZS AWF – WSWF w Gorzowie Wlkp. 21-22.03.1981 r.

Na zdjęciu po lewej, od prawej strony siedzą: Waldemar Paszkiewicz; Krzysztof Rudnicki; Barbara Adamczak – Pełka.

Poniżej: Działacze z Gdańska-Oliwy.

(fot. W. Ziemiak, ze zbiorów Barbary i Krzysztofa Pełków)

W marcu zorganizowano I Ogólnopolską Konferencję NZS-ów Uczelni Sportowych. Udało się wytworzyć atmosferę miejsca, w którym można by porozmawiać w swoim gronie o specyficznych problemach uczelni sportowych. Poznać się, by wspólnie działać na rzecz sportowej społeczności studenckiej.

Zaproszenie na konferencję przyjęły uczelnie: AWF Warszawa, AWF Wrocław, AWF Poznań, WSWF Gdańsk oraz AWF Kraków.

I Ogólnopolska Konferencja NZS AWF – WSWF w Gorzowie Wlkp. 21-22. 03. 1981 r.
(fot. W. Ziemiak, ze zbiorów Anny Marczyk)

W okresie swej legalnej działalności zostały zorganizowane dwie duże imprezy dla mieszkańców Gorzowa. Były to rodzinne festyny rekreacyjno-sportowe. Mury gorzowskiej uczelni odwiedzili z prelekcjami i wykładami: Bohdan Cywiński i Jan Józef Lipski czy ks. Witold Andrzejewski.

Z koncertem gościł Maciej Zembaty. Nasi studenci angażowali się w prace gorzowskiego teatru jako statyści w takich spektaklach jak „Noc Dziadów” czy „Kwiaty Polskie”.

Festyn rodzinno-sportowy z okazji Wiosny Studenckiej 1981.
Park Wiosny Ludów.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Anny Marczyk)

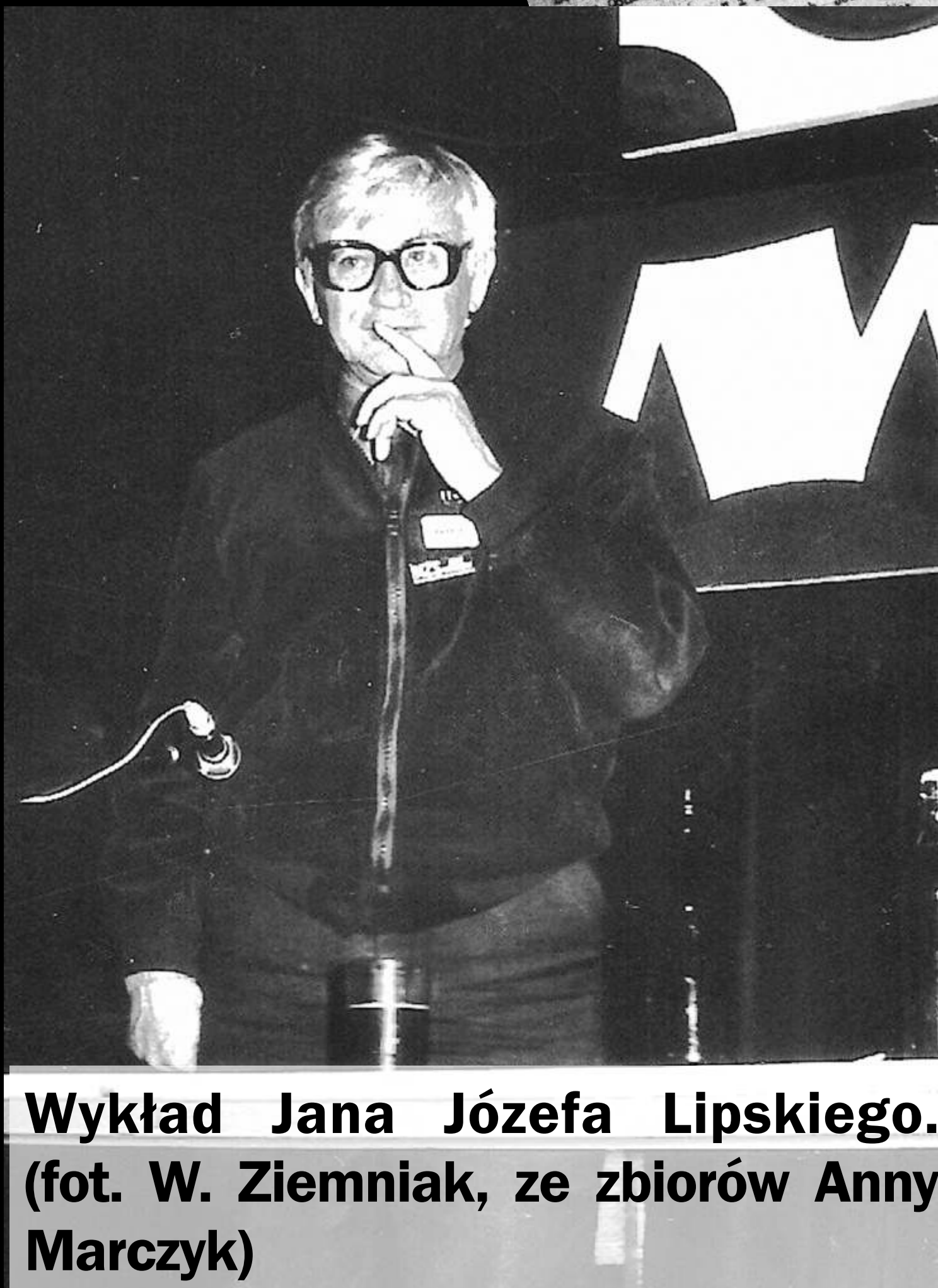
Spotkanie z prof. Aleksandrem Kabschem.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Andrzeja Wiatrowskiego)

**Niezależne
Zrzeszenie
Studentów**

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

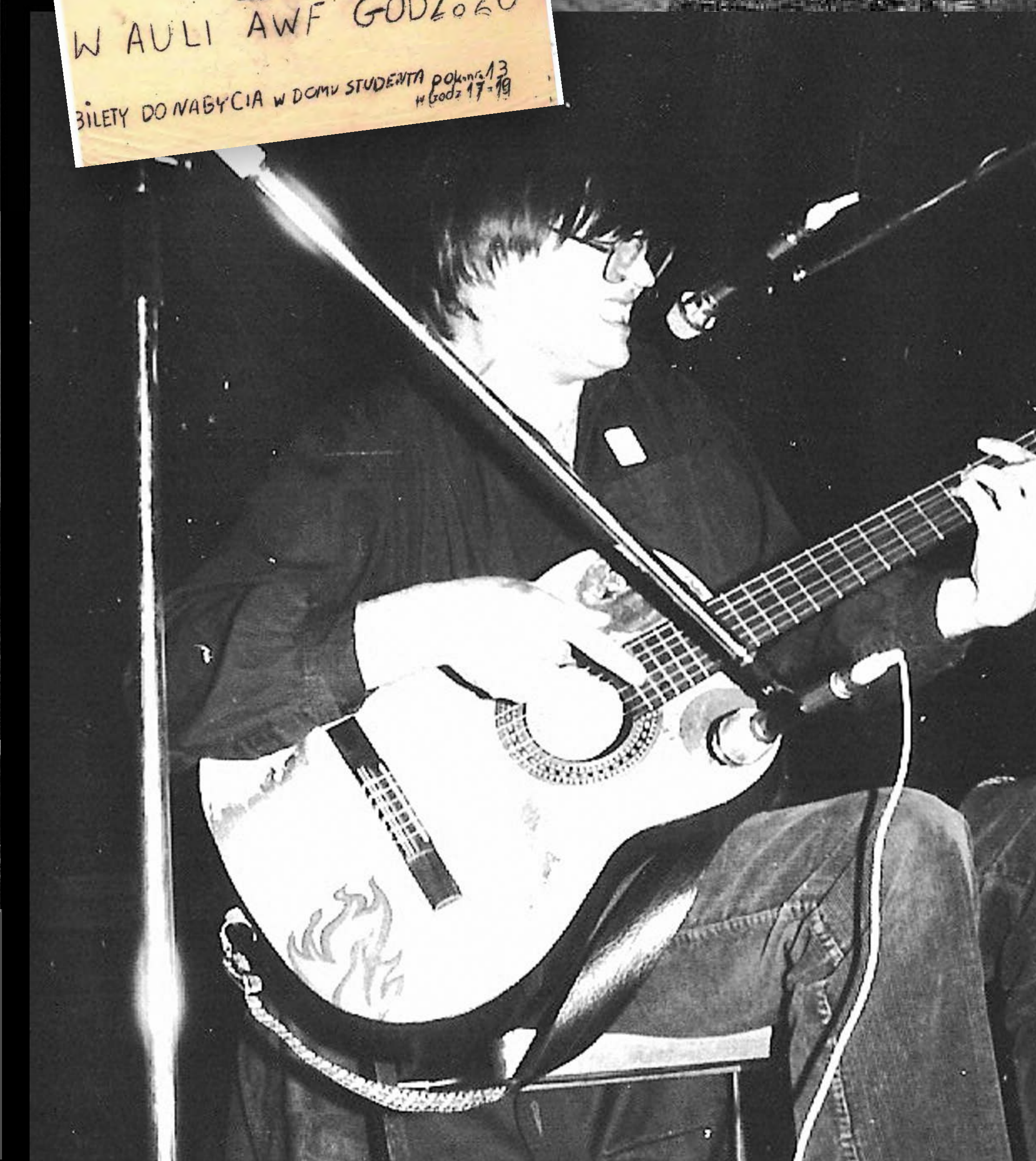
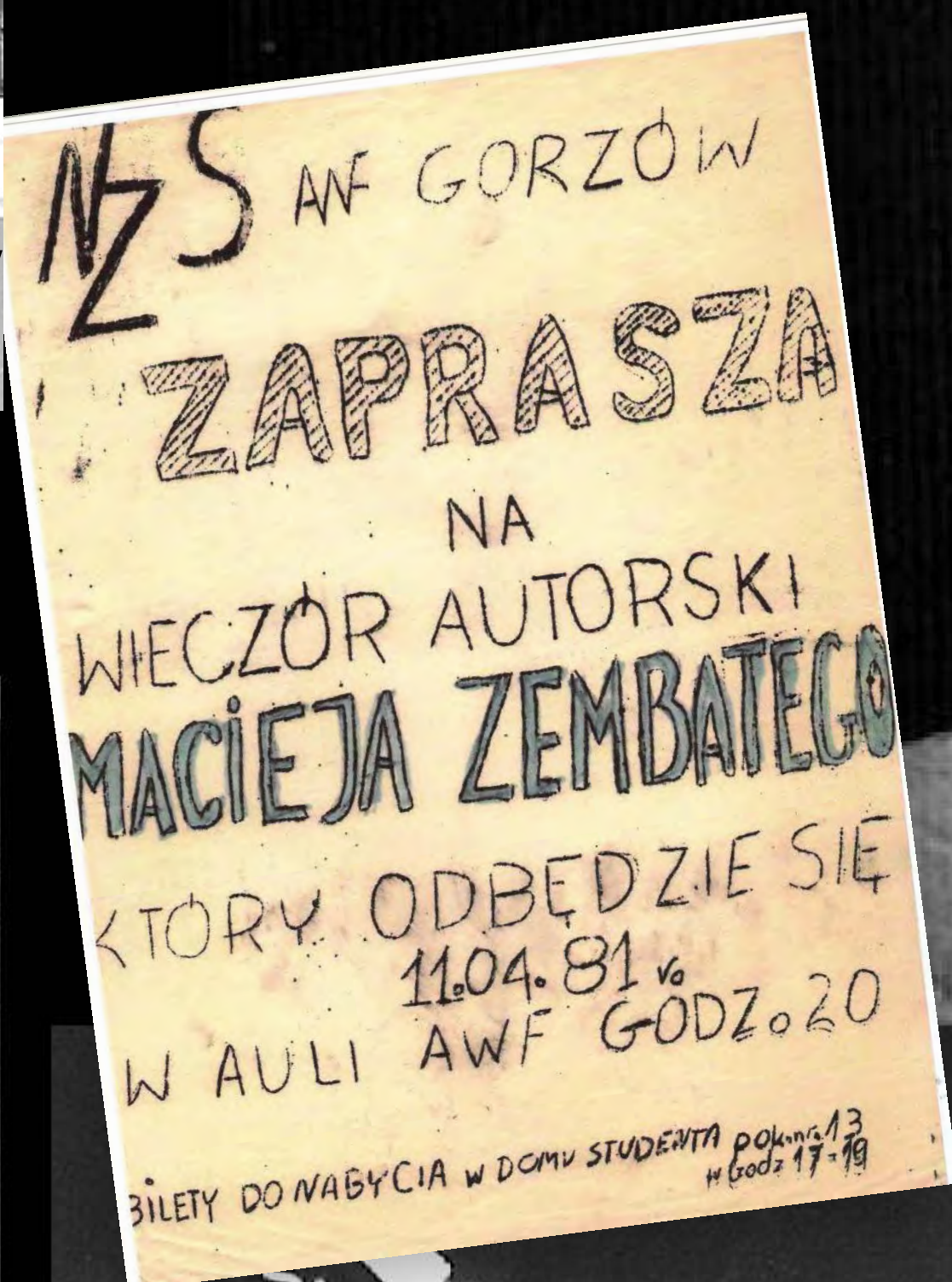
Wykład Jana Józefa Lipskiego.
(fot. W. Ziemiak, ze zbiorów Anny Marczyk)

Spotkanie ks. Andrzejewskiego
ze studentami w akademiku
– klub studencki „Cycuś”.
Siedzą od prawej strony:
Jarosław Jankowski; Andrzej Ryż;
ks. Witold Andrzejewski.
(fot. W. Ziemiak,
ze zbiorów Jarosława Jankowskiego)

Wykład Bohdana Cywińskiego.
(fot. W. Ziemiak, ze zbiorów Anny Marczyk)

Koncert Macieja Zembatego, 11. 04. 1981 r.
(fot. Wojciech Ziemiak, ze zbiorów Anny Marczyk)

Wizyta duszpasterska w akademiku, styczeń 1981 r.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Barbary i Krzysztofa Pełków)

W styczniu 1981 r. studenci ogłosili, iż w akademiku odbędzie się pierwsza w historii uczelni wizyta duszpasterska. W dniu wizyty ks. Andrzejewskiego, po zajęciach na uczelni, w akademiku można było zobaczyć niesamowity widok. Takiego sprzątanía akademików ta uczelnia nigdy wcześniej i chyba nigdy później nie widziała! Trzepanie „pseudo” dywaników, ściąganie niestosownych plakatów, wyrzucanie butelek po alkoholu, ścieranie kurzy, mycie okien, porządki w szafach...

Wizyta duszpasterska w akademiku , styczeń 1981.

Na zdjęciu powyżej, od prawej siedzą: Krzysztof Rudnicki; Halinka Porzucek – Krysiak; Barbara Węgrzyn – Szablowska; Anna Marczyk.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Anny Marczyk)

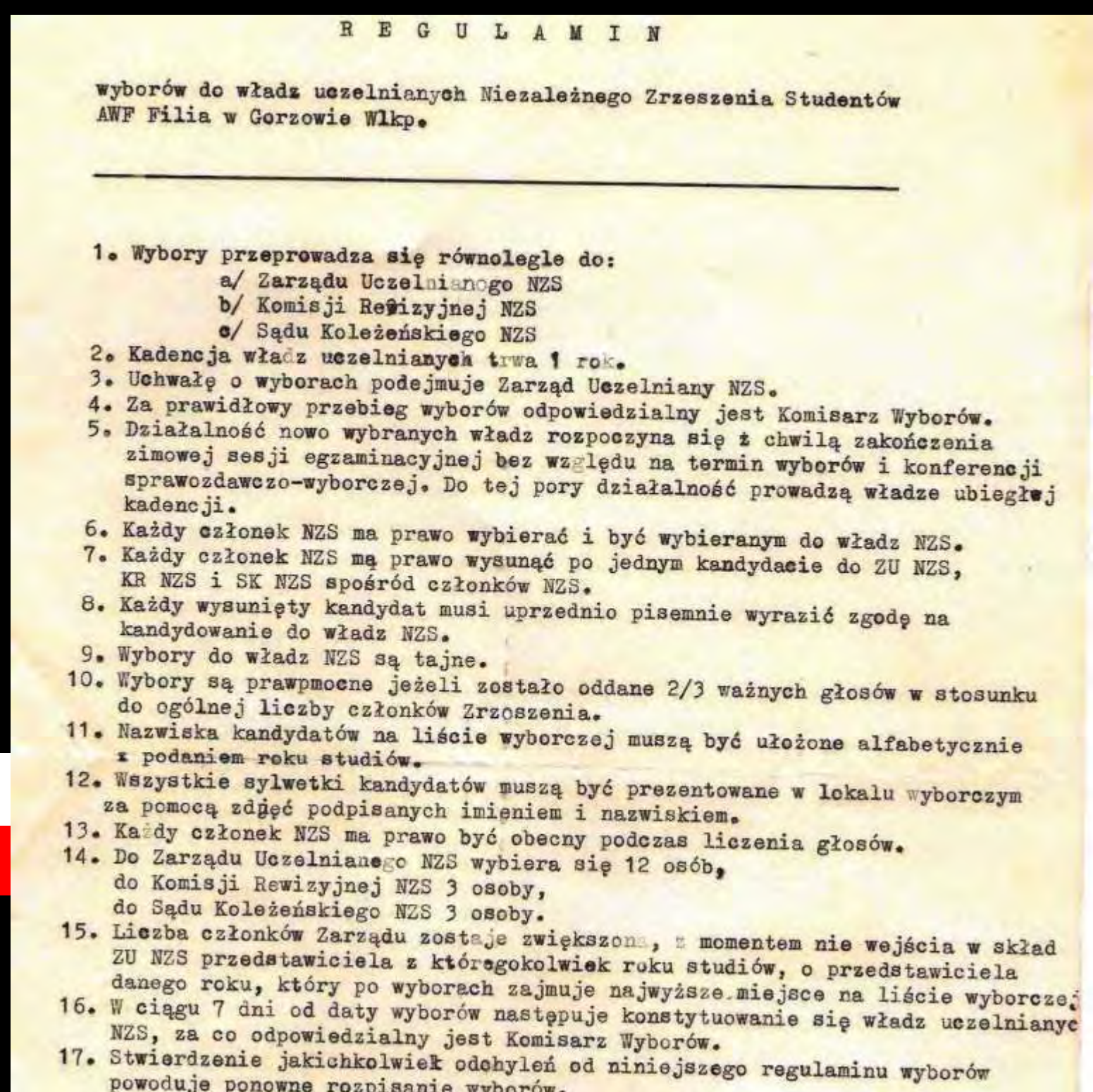
Zdjęcie dolne, od prawej siedzą: ks. Witold Andrzejewski; Joanna Zaborska; Waldemar Paszkiewicz; Zenon Zadworny.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Waldemara Paszkiewicza)

**Niezależne
Zrzeszenie
Studentów**

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

Regulamin wyborów NZS.
(ze zbiorów Krzysztofa Rudnickiego)

Wybory do władz NZS marzec 1981 r. Anna Marczyk. (fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Anny Marczyk)

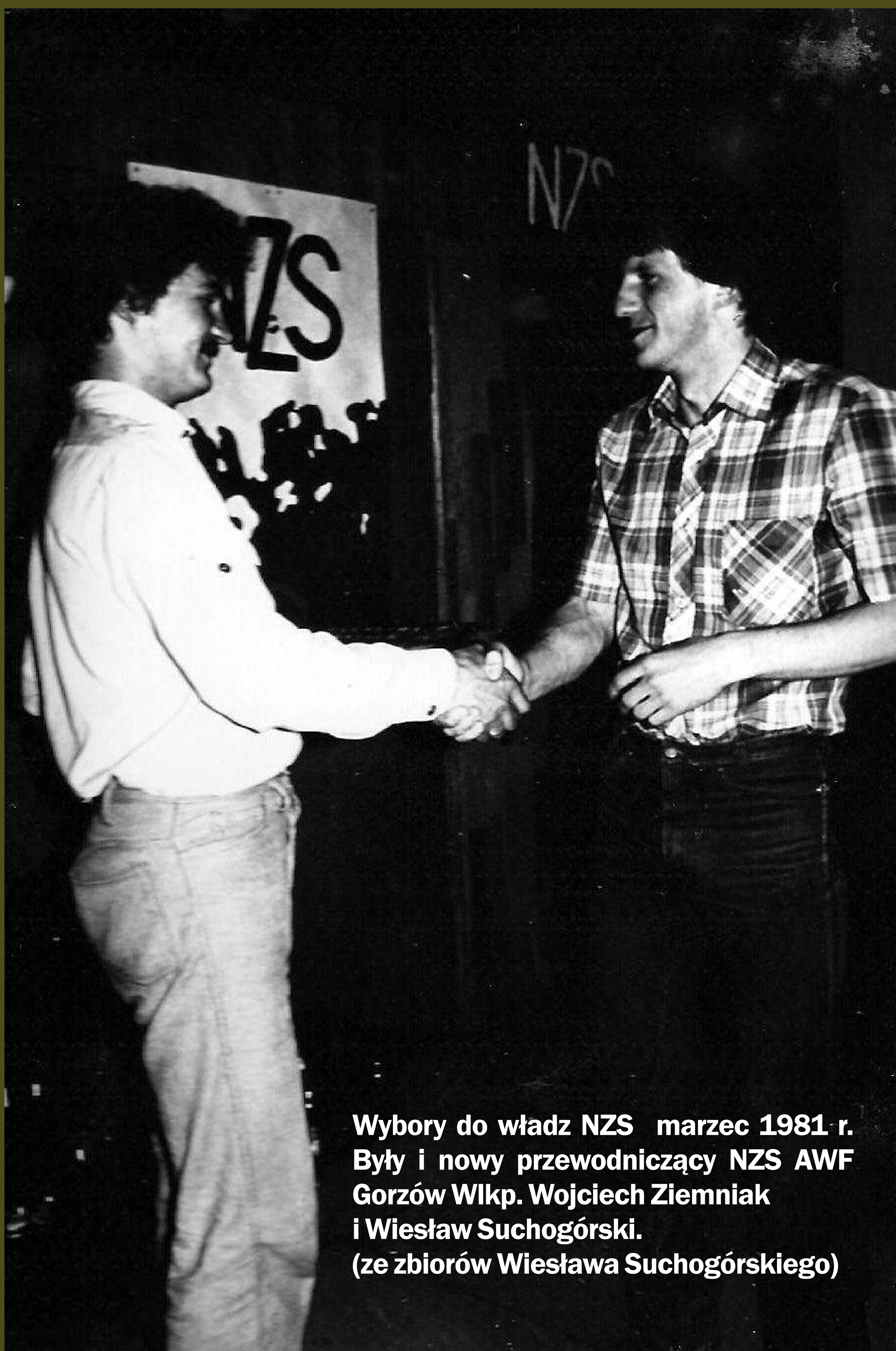

Anna Marczyk i Barbara Węgrzyn - Szablowska. (fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Anny Marczyk)

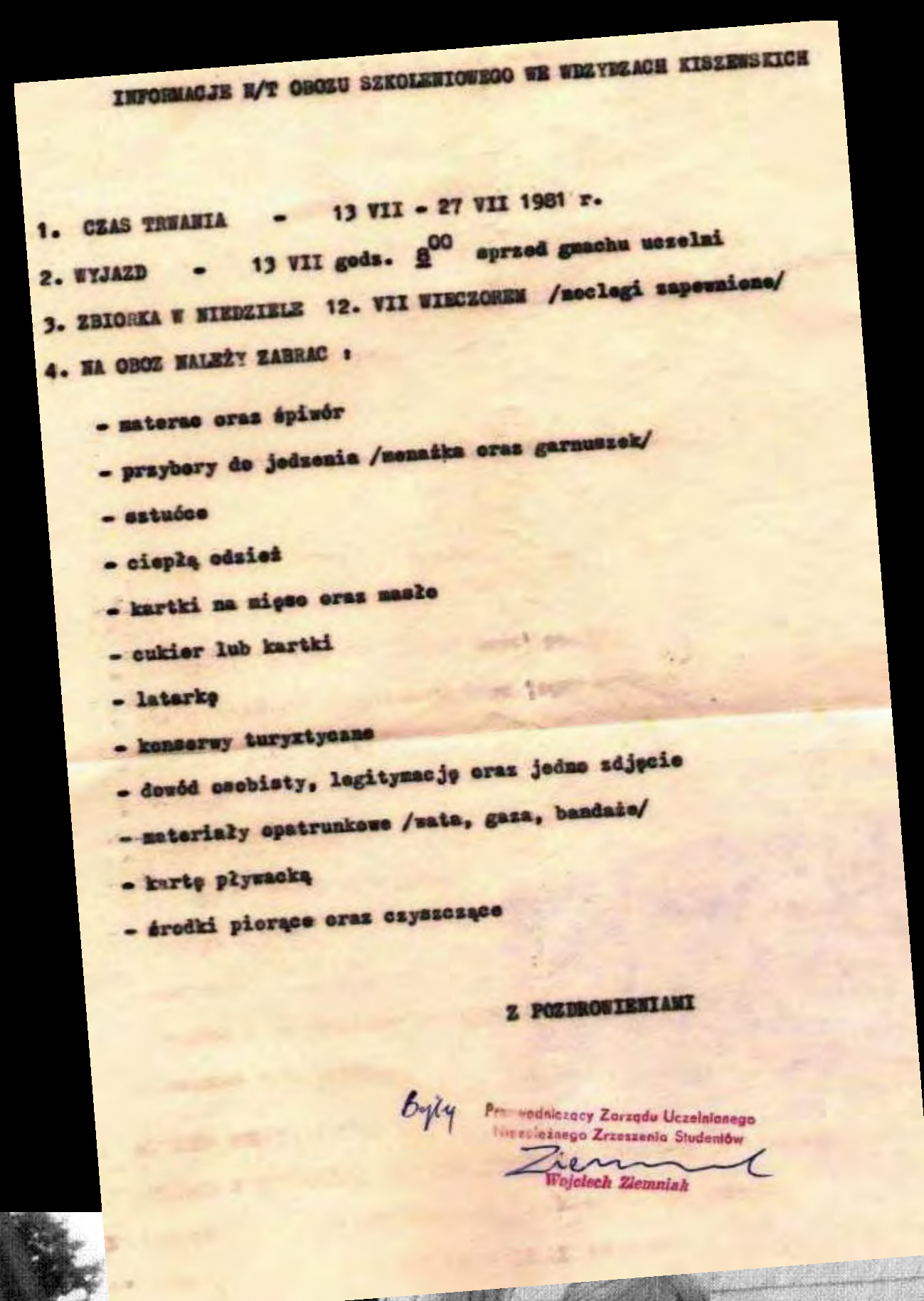

Od prawej strony: Zenon Zadworny, Wiesław Suchogórski, stoi: Wojciech Ziemniak. (ze zbiorów Wiesława Suchogórskiego)

Koniec roku akademickiego 1980/1981 to ukończenie studiów i uzyskanie absolutorium przez wielu ludzi NZS-u. min. Wojciecha Ziemniaka, Halinę Porzucek, Jana Dreczkę, Ryszarda Franczuka i Annę Marczyk. Wojciech Ziemniak, jako przewodniczący gorzowskiego NZS-u, kończył automatycznie pełnienie tej funkcji. Należało przeprowadzić wybory. W wyniku demokratycznych wyborów drugim przewodniczącym został Wiesław Suchogórski.

Wybory do władz NZS marzec 1981 r. Były i nowy przewodniczący NZS AWF Gorzów Wlkp. Wojciech Ziemniak i Wiesław Suchogórski. (ze zbiorów Wiesława Suchogórskiego)

Po rocznej wspólnej działalności zawiązała się między działaczami NZS autentyczna, prawdziwa przyjaźń. Postanowiono podsumować pracę, a także zastanowić się nad dalszymi działaniami oraz podzielić się swoimi doświadczeniami z młodszymi koleżankami i kolegami, którzy mieli przejąć stery NZS-u podczas wspólnego wyjazdu wakacyjnego. Wszyscy chętni wyjechali do Wdzydz Kiszewskich w lipcu 1981 r.

Od prawej strony: Waldemar Paszkiewicz; Krzysztof Pełka; Aleksandra Ziemniak; Małgorzata NN.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Barbary i Krzysztofa Pełków)

Ostatnie zdjęcie z wrocławskimi studentami przed powrotem do domu.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Anny Marczyk)

Od prawej strony : NN, Waldek Paszkiewicz, Jarek Jankowski, Ola Ziemniak; Wiesiu Suchogórski; Gosia NN; Renata Baran – Lachowicz, Darek Pawlicki.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Jarosława Jankowskiego)

Od prawej strony : Jarosław Romański; Wiesław Suchogórski, z tyłu stoi: Zbigniew Wyszynski.
(fot. W. Ziemniak, ze zbiorów Jarosława Jankowskiego)

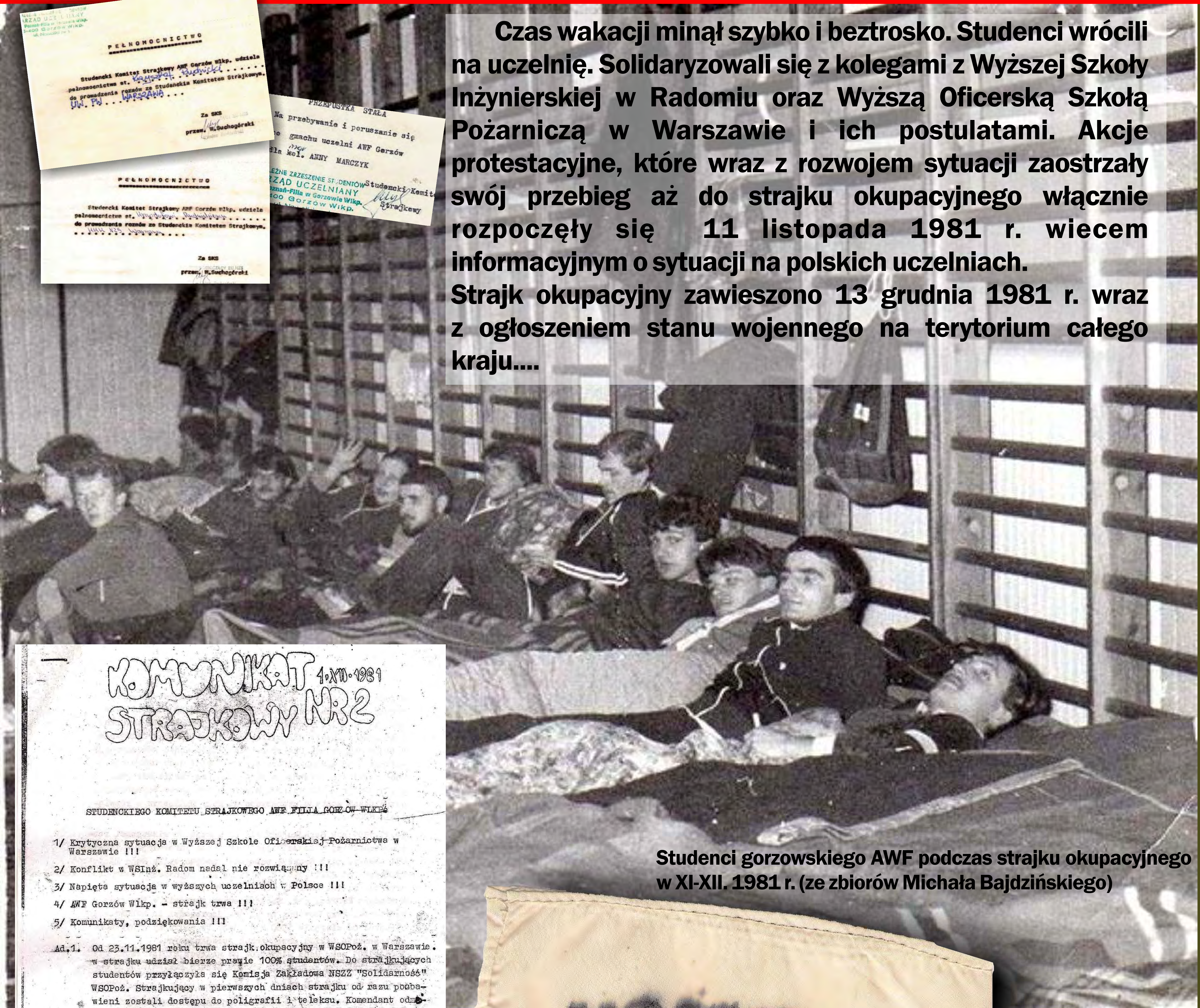
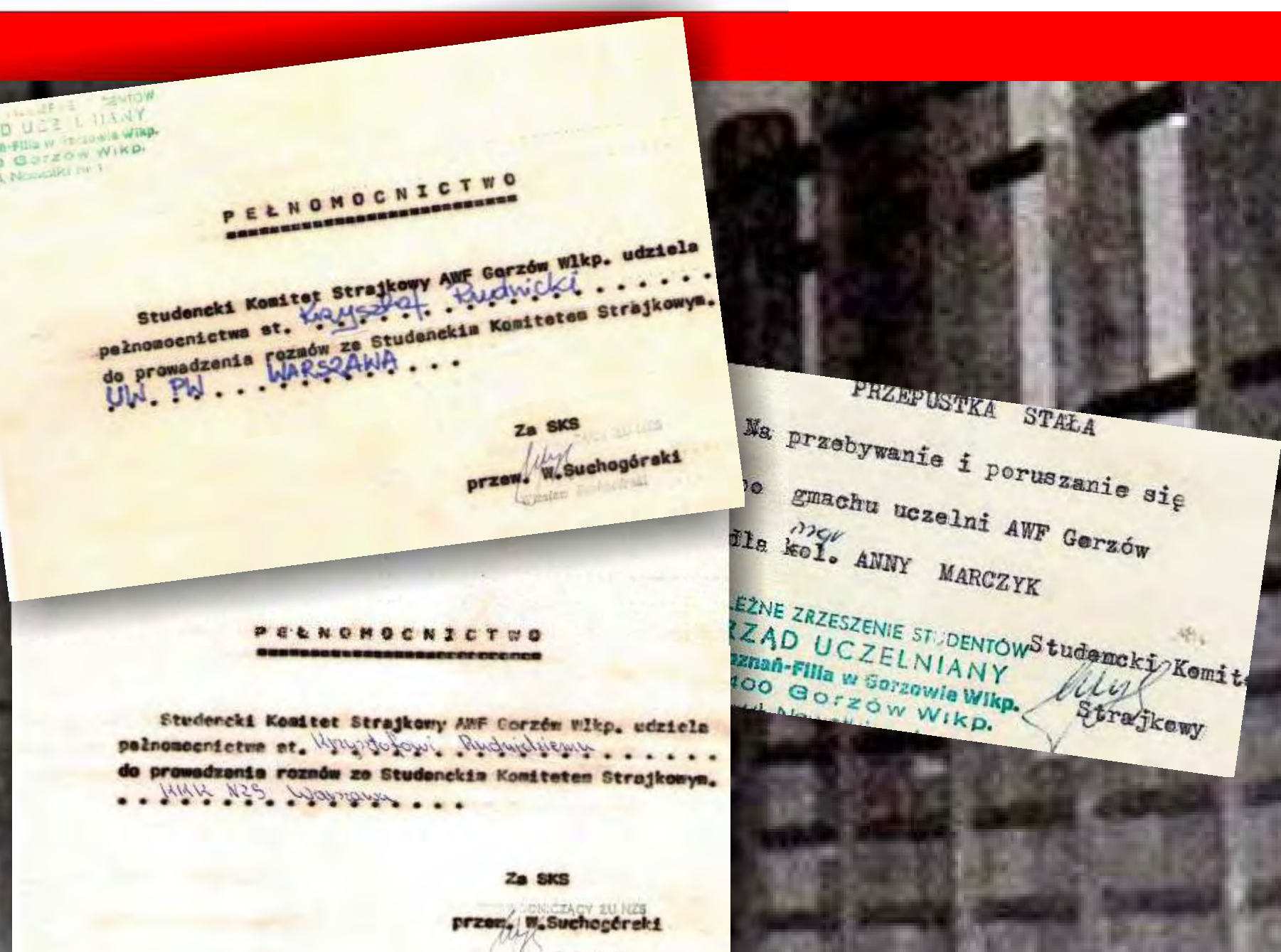
Niezależne
Zrzeszenie
Studentów

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

Czas wakacji minął szybko i beztrosko. Studenci wrócili na uczelnię. Solidaryzowali się z kolegami z Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu oraz Wyższą Oficerską Szkołą Pożarniczą w Warszawie i ich postulatami. Akcje protestacyjne, które wraz z rozwojem sytuacji zaostrzały swój przebieg aż do strajku okupacyjnego włącznie rozpoczęły się 11 listopada 1981 r. wiecem informacyjnym o sytuacji na polskich uczelniach. Strajk okupacyjny zawieszono 13 grudnia 1981 r. wraz z ogłoszeniem stanu wojennego na terytorium całego kraju....

Studenci gorzowskiego AWF podczas strajku okupacyjnego w XI-XII. 1981 r. (ze zbiorów Michała Bajdzińskiego)

KOMUNIKAT 4.XII.1981 STRAJKOWY NR 2

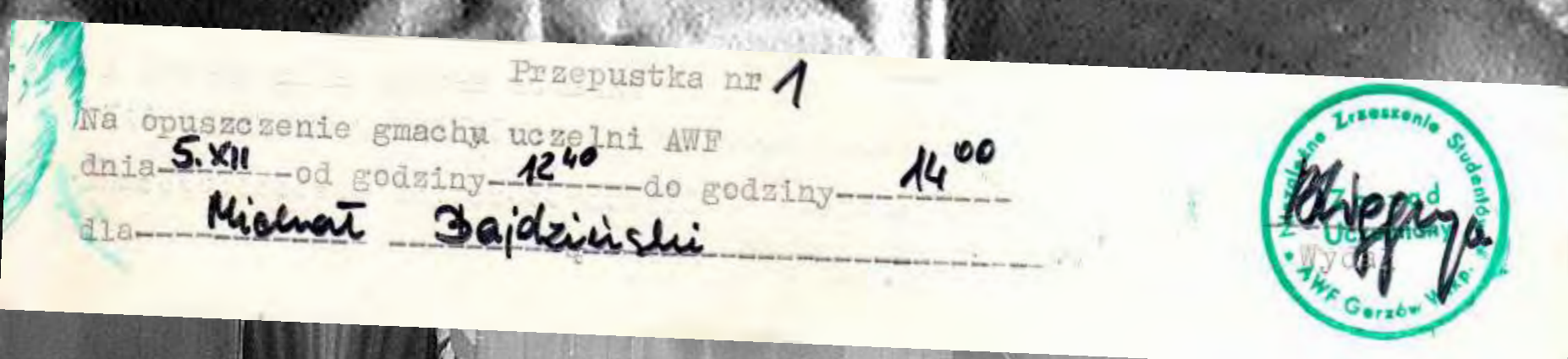
STUDENCKIEGO KOMITETU STRAJKOWEGO AWF FILIA GORZÓW WŁKP.

- 1/ Krytyczna sytuacja w Wyższej Szkole Oficerskiej Pożarnictwa w Warszawie !!!
- 2/ Konflikt w WSInż. Radom nadal nie rozwiązany !!!
- 3/ Napięta sytuacja w wyższych uczelniach w Polsce !!!
- 4/ AWF Gorzów Wlkp. - strajk trwa !!!
- 5/ Komunikaty, podziękowania !!!

Ad.1. Od 23.11.1981 roku trwa strajk okupacyjny w WSOPoż. w Warszawie. w strajku udział bierze prawie 100% studentów. Do strajkujących studentów przyłączyła się Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" WSOPoż. Strajkujący w pierwszych dniach strajku od razu podnieśli zostali dostęp do poligrafii i teleksu. Komendant odmówił wpisania do rejestru organizacji uczelnianej NZS, która powstała 23.11.1981 roku.

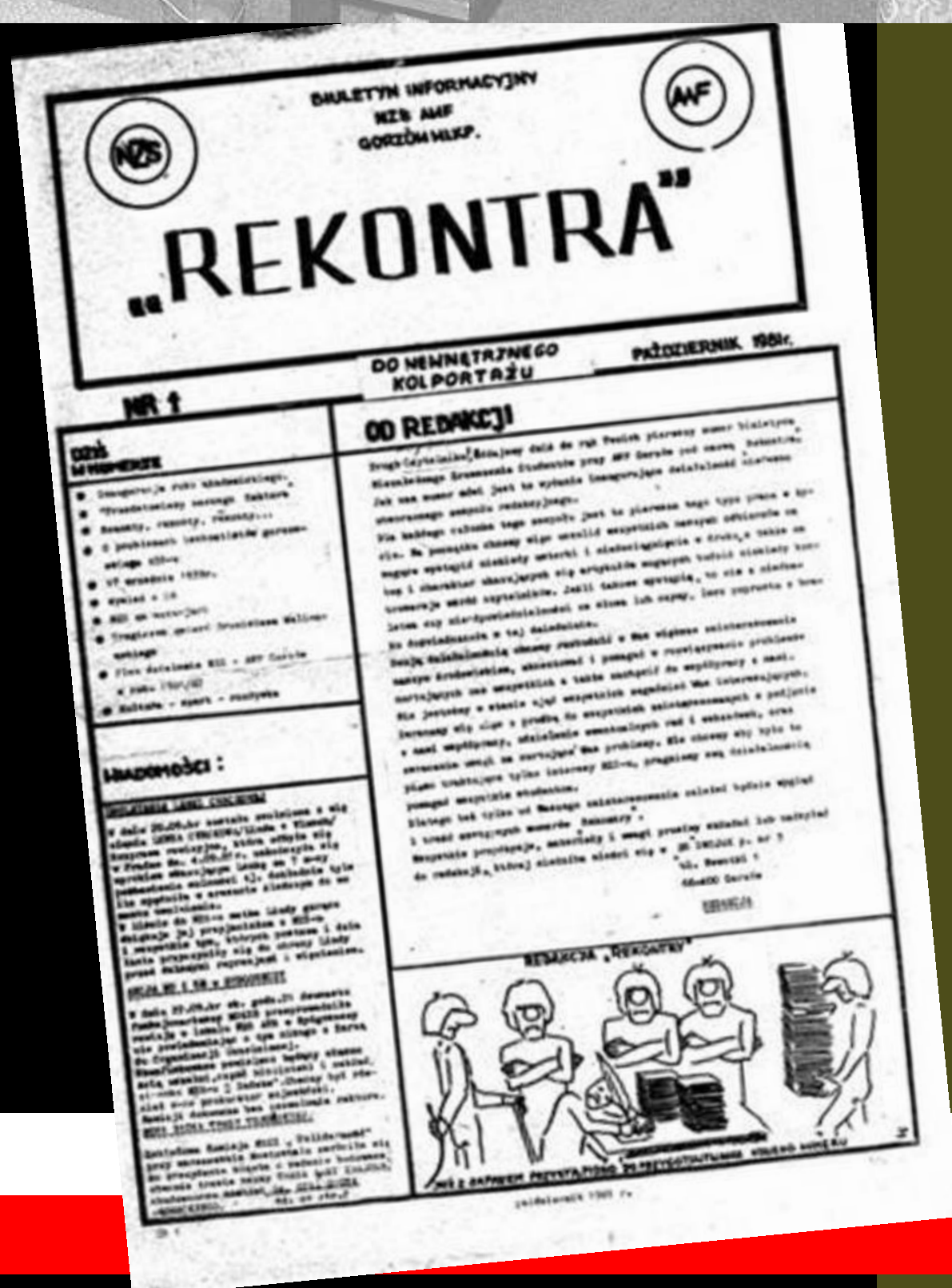
26.11.1981_rok Komendant WSOPoż. płk. K. Smolarkiewicz w rozkazie dziennym nr 179/81 zawiesił od dnia 26.11.1981r. zajęcia w szkole, zezwalając studentom podchorążym, nie biorącym udziału w strajku na wyjazd do domu. W ślad za rozkazem do studentów skierowany został komunikat Komendanta Szkoły / nie zawierał on jego podpisu i pieczęci/, w którym nałaził wszystkim podchorążym Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej opuszczenie grodu uczelni i udanie się do miejsc stałego zamieszkania. Termin wykonania 26 listopada 1981 roku do godz. 16⁰⁰.

27.11.1981_rok O godz. 5⁰⁰ Komendant WSOPoż. płk. Smolarkiewicz zawiadomił strajkujących studentów, że w celu "bezpieczeństwa" studentów podchorążych oraz pracowników uczelni wprowadzono grupy zabezpieczające obiekty szkoły złożone z oficerów pożarnictwa i funkcjonariuszy MO. Czy rzeczywiście chodziło o tylko o bezpieczeństwo strajkujących studentów ???

Strajk okupacyjny XI-XII. 1981 r. W siedzibie NZS. Siedzący na podłodze w pierwszym rzędzie: Wiesław Suchogórski. Od prawej strony siedzą: Eugeniusz Ławniczak; Waldemar Paszkiewicz; NN; Mirosław Sobolewski; Maciej Tyrakowski. (ze zbiorów Waldemara Paszkiewicza)

Andrzej Wiatrowski w siedzibie Komitetu Strajkowego. (ze zbiorów Andrzeja Wiatrowskiego)

Wykład ks. Witolda Andrzejewskiego dla strajkujących studentów gorzowskiej uczelni. (ze zbiorów Andrzeja Wiatrowskiego)

**Niezależne
Zrzeszenie
Studentów**

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.

NZS

Od pierwszych dni działalności NZS był związany z NSZZ „Solidarność”. Przez cały okres legalnej działalności, ale również po 13 XII 1981 r., działając w podziemiu, NZS mógł liczyć na życzliwą pomoc, wsparcie, doradztwo ze strony działaczy Solidarności. Pierwszy przewodniczący ZR NSZZ „Solidarność” w Gorzowie - śp. Edward Borowski, nazywał NZS - „dzieckiem Solidarności”.

Ingres bp. Józefa Michalika w Gorzowie Wlkp. 30.11.1986 r. Edward Borowski ze sztandarem „Solidarności”. (ze zbiorów Anny Marczyk)

Sztandar gorzowskiej „Solidarności”.
(fot. ze zbiorów Anny Marczyk)

Gorzów Wlkp. 31 sierpnia 1982 r.
(fot. Ireneusz Grzegolec)

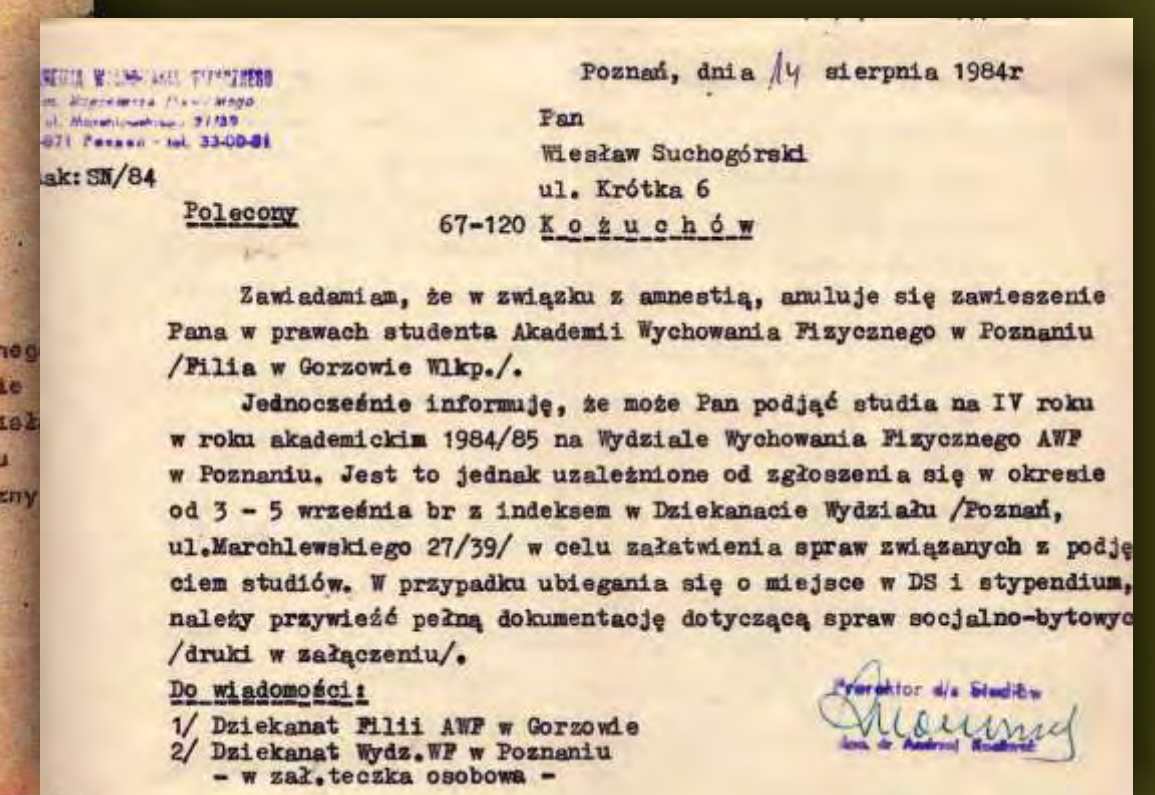
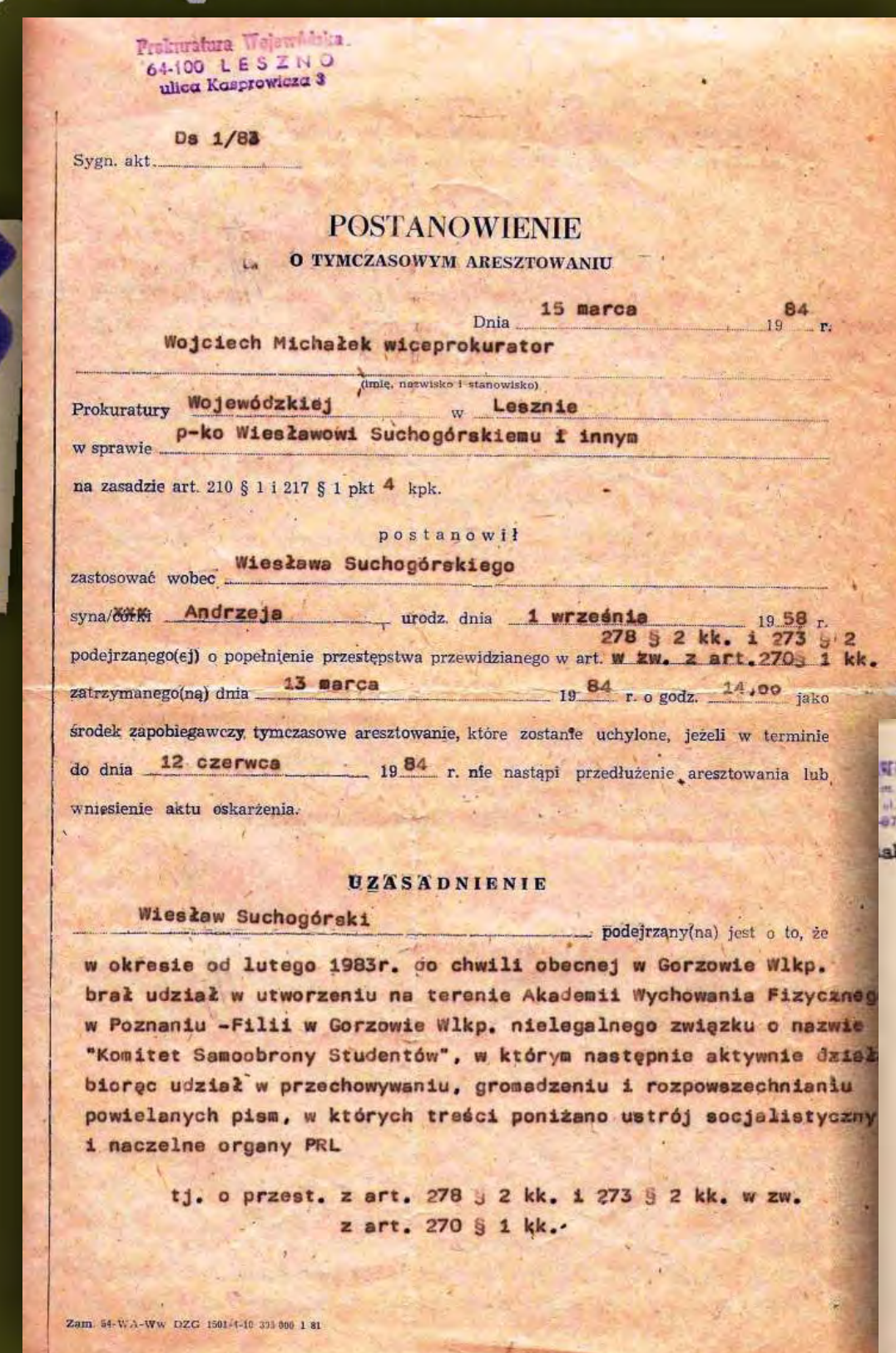
Wprowadzenie stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. dla wszystkich było całkowitym zaskoczeniem. Działalność NZS-u została przez władzę natychmiast zawieszona, a 15 stycznia 1982 r. NZS rozwiązano. Dla wielu działaczy praca w tej organizacji skończyła się internowaniem. Współpracowano z RKW NSZZ „Solidarność” w Gorzowie Wlkp. W lutym 1982 r. powstał na uczelni KSS „Zwycięzimy”.

Za swoją działalność S. Śmieliński, J. Dzudzewicz, R. Mrukowicz, M. Sobolewski, W. Suchogórski, A. Bieleń, A. Wiatrowski zostali aresztowani. W tamtym czasie idealnie sprawdziło się przysłowie, że prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie!

Decyzje o internowaniu
A. Marczyk i W. Suchogórskiego.
(zbiory prywatne)

TO
NASZA **NZS**
STUDENCKA
ORGANIZACJA

Konsekwencje działalności w NZS.
(ze zbiorów Wiesława Suchogórskiego)

Niezależne
Zrzeszenie
Studentów

AWF Poznań

filia w Gorzowie Wlkp.